

Ευγενία Χατζήκου-NOTEBOOK

Όταν ακούω ή διαβάζω για τις ζωές κάποιων ανθρώπων, η δικιά μου μου φαίνεται ασήμαντη. Όχι ότι δεν είχα εμπειρίες, ούτε ότι κι εγώ έζησα μια συνηθισμένη και νοικοκυρεμένη ζωή. Όμως, κάποιοι ανθρωποί, έχουν μια μοίρα, πώς να το πω, ένα DNA ιδιαίτερο, κι αυτό τους κάνει ξεχωριστούς. Η διαφορετικότητά τους από τα κοινωνικά status, τις συνήθεις νόρμες και παραδοχές, οι ίδιες οι επιλογές τους, που επιζητούν το ανέφικτο, το όνειρο, που βάζουν τον πήχυ έξω από τα καθιερωμένα, έχουν το τίμημά τους.

Μια τέτοια περίπτωση είναι αυτή της Ευγενίας.

Διαβάζοντας το Notebook, παρόλο που την Ευγενία τη γνώρισα σαν δασκάλα μου στη Σχολή, μου αποκαλύφθηκε ένας άλλος ανθρωπος. Και διαπίστωσα, πως την Ευγενία δεν την ήξερα. Τη γνώρισα μέσα από το βιβλίο της, που είναι μια κατάθεση ψυχής, μια διδακτική κατάθεση, για τους αγώνες και τις μάχες που πρέπει να δίνουμε καθημερινά, όσοι από εμάς θέλουμε να αφήσουμε στη ζωή ένα αποτύπωμα δημιουργίας και να μην την περάσουμε ανώνυμα, βιολεμένα και βαρετά, φεύγοντας χωρίς ίχνος πίσω μας.

Η Ευγενία τόλμησε, κάτι που δεν γνώριζα, να τα βάλει με το μεγαλύτερο θηρίο που στέκεται απέναντι στον ανθρωπό: την πρόκληση της άβολης και δύσκολης δημιουργίας. Και αυτό, η δημιουργία, η δημιουργικότητα, στηριγμένη πάνω σε πρωτογενείς και αιώνιες ανθρώπινες αξίες, είναι κάτι για το οποίο αξίζει να ζει κανείς και να παλεύει.

Η Ευγενία υπάρχει σαν καταλύτης συνειδήσεων, σαν δασκάλα ανθρώπινων ψυχών. Γιατί υπηρετεί μια τέχνη που αποτελεί, η ίδια, παναθρώπινο καταλύτη. Και την υπηρετεί πιστά, με την ψυχή της.

Στη σχολή της Ευγενίας, πήγα τυχαία. Τυχαία; Δεν νομίζω. Άλλα έπεσε μπροστά μου σαν ένα μοιραίο μήλο που έπρεπε να το σηκώσω από κάτω και να το δαγκώσω, τόσο μεγάλη ήταν κι εμένα η πείνα μου για ψυχική αξιακή ανάταση.

Μια φίλη και συνάδελφος από το Υπουργείο Πολιτισμού όπου δούλευα τότε, ονόματι Μελίνα, μου είπε μια μέρα τυχαία ότι «σήμερα έχω σχολή». «Τι σχολή;» τη ρώτησα. «Πηγαίνω σε μια σχολή θεάτρου» μου λέει. «Και τι κάνετε σε αυτή τη σχολή;» τη ρωτάω. «ούσου, πολλά πράγματα. Κάνουμε χορό, τραγούδι, κινησιολογία, αυτοσχεδιασμό, αρχαία τραγωδία, ορθοφωνία...»

Έ, δεν ήθελα να ακούσω τίποτε άλλο. Η ψυχούλα μου πετάρισε, από την πληκτική γκρίζα ρουτίνα του δημόσιου υπαλλήλου, σε όλες αυτές τις δημιουργικές ομορφιές που από μικρή λάτρευα. Χορός, κίνηση, τραγούδι, αρχαία τραγωδία... Τότε μου ήρθε στη μνήμη μια παράσταση

που δώσαμε στο δημοτικό μου σχολείο στα Εξάρχεια, με τον αείμνηστο Στέφανο Βασιλειάδη για σκηνοθέτη, Ιφιγένεια εν Αυλίδι, κι εγώ, κοριτσάκι 12 χρονών έκανα την Ιφιγένεια. Θυμήθηκα εκείνη την απόλυτη συγκίνηση και βαθειά ψυχική ανάταση της παράστασης, κι έτρεξα, το ίδιο απόγευμα, για να γραφτώ στη σχολή της Ευγενίας. Είχα μαζί μου και τα λεφτά της εγγραφής.

Διαβάζοντας τώρα, μετά από τόσα χρόνια, το βιβλίο της Ευγενίας, θυμήθηκα κι εγώ πολλά. Τα μαθήματα τραγουδιού της Δανάης Στρατηγοπούλου, κινησιολογίας και χορού τον οποίο λατρεύω, αυτοσχεδιασμού-που μου φαινόταν κάπως σαν μαγεία- που μας έκανε η ίδια η Ευγενία, ορθοφωνία με τον Χατζηκούτσελη, αρχαία τραγωδία με τον Κωτσόπουλο, τον Μπρεχτ, το Στανισλάβσκι, το Λόρκα, τον Ευθυμιάδη και τόσους άλλους θεατράνθρωπους που γνώρισα εκ του φυσικού ή μέσα από τα βιβλία της σχολής και έδωσαν νόημα στη ζωή μου.

Φυσικά, δεν πήγα στη Σχολή της Ευγενίας για να γίνω ηθοποιός. Άλλη ήταν η βαθειά κλίση μου, λογοτεχνία, ποίηση, γράψιμο. Πήγα γιατί στη σχολή της Ευγενίας συναντιόντουσαν όλες οι τέχνες μαζί. Ο λόγος, η εικόνα, η μουσική, η κίνηση. Ήταν για μένα κάτι πέρα από το θέατρο. Ήταν η συμμετοχή μου σε αυτό που οι αρχαίοι έλεγαν «μέθεξη». Και είχα μεθύσει από αυτό.

Τότε βέβαια, δεν ήξερα πόσο τυχερή ήμουν, δεν ήξερα πως η σχολή της Ευγενίας ήταν ένα μοναδικό, ξεχωριστό κύτταρο δημιουργίας, και σπάνιο για τα καλλιτεχνικά δεδομένα στη χώρα μας. Αργότερα έμαθα, ότι σε καμιά άλλη σχολή δεν έκαναν χορό, κινησιολογία, τραγούδι, αυτοσχεδιασμό, δεν είχαν βιβλιοθήκη, κι ότι κανένας άλλος δάσκαλος θεάτρου και σινεμά, δεν είχε δώσει τέτοιο απόθεμα ψυχής και ενέργειας στους μαθητές του.

Δεν θέλω να μακρηγορήσω γιατί τα πολλά λόγια είναι φτωχά για να εκφράσουν συναισθήματα, βιώματα, αλήθειες και εμπειρίες μιας πλούσιας ζωής. Η κατάθεση της Ευγενίας στο notebook, το ταξίδι ενός σύγχρονου Οδυσσέα, η πάλη της με τα κύματα της ζωής, με τα τέρατα των κοινωνικών, προσωπικών, οικογενειακών συγκρούσεων, με τα οποία η ίδια διάλεξε να παλέψει για να κρατήσει αξίες, ανθρωπιά και νόηση στο βάθρο που τους πρέπει, δείχνοντας ένα πράγμα:
-Ότι αξίζει, πονάει κι είναι δύσκολο.
-Κι ότι δε σε σκοτώνει, σε κάνει πιο δυνατό.

Ευγενία σε ευχαριστώ από το βάθος της ψυχής μου. Μην το τελειώσεις
ποτέ αυτό το ταξίδι, γιατί μας οδηγεί βαθιά στα μυστικά μιας πλούσιας κι
ελεύθερης ζωής.

ΑΛΙΣΜΗΝΗ ΨΙΛΟΠΟΥΛΟΥ